

ska. — 7) (i sing., obest. form) Lefnadsvett, be-
 lefvenhet. Endast i uttrycken: *Ha v. En man
 af v.* — 8) Menniskolifvet. *Föda till v-en.
 Komma till v-en, födas. Gå ur v-en, sluta sin
 v., gå ell. vandra all v-es väg. dö. Skicka
 all v-es väg, taga af daga. Skaffa till v-en,
 aflä. Han hade en svår, mödosam v., hans
 lif var tungt. Här i v-en, i detta lifvet. I an-
 dra v-en, i det tillkommande lifvet. V-ens lopp,
 gång, v. menskliga händelserna. — 9) (i kyrklig
 mening) Den del af människorna, som endast tänka
 på det timliga, på tillfredsställandet af sina lustar
 och begär. *Fly v-en. Ett v-ens barn, en verlds-
 ligt sinnad människa. V-ens vägar äro icke
 Guds vägar, det köttliga sinnet är fiendtligt
 emot Gud. — 10) (fig.) Betecknar någonting ganska
 mycket. En v. af bekymmer.**

VERLDSALLTET, världsalltätt, n. sing. def.
 Hela den skapade världen.

VERLDSANDE, världsände, m. sing. def.
 Enligt vissa filosofers antagande, den hela verlden
 genomträngande verksamhets-principen i och
 för sig och såsom urprincip, eller tänkt såsom
 ett sjelfständigt väsende. Kallas äfv. Verldssjäl.

VERLDSAXEL, m. sing. Den räta linie, som
 man tänker sig dragen ifrån den ena verldspolen
 till den andra.

VERLDSBEHERRSKARE, m. 5. Herrskare
 öfver hela jorden eller större delen deraf. *Napoleon
 stråfvade efter att blifva en v.*

VERLDSBEKANT, a. 1. Öfver hela världen,
 af alla människor känd. *V. sanning, händelse.*

VERLDSBERÖMD, a. 2. Namnkunnig i hela
 världen; af hela världen prisad, firad, beundrad.

VERLDSBESKRIFNING, f. 2. Beskrifning öf-
 ver världen. — *Syn.* Kosmografi.

VERLDSBESKRIFVARE, m. 5. Författare
 till en verldsbefrifning.

VERLDSBORGARE, m. 5. 1) (egentl.) Hvarje
 jordens innebyggare. — 2) Den, som icke blott
 äsytar sin nations fördel, utan söker framför allt
 att befördra hela mensklighetens allmänna väl. —
Syn. Kosmopolit.

VERLDSBRAND, m. sing. En verlds förstör-
 ring genom brand. Brukas särskilt med afseende
 på den brand, hvarigenom man tror att jorden
 skall förgås.

VERLDSBULLER, n. 5. *V-llret*, verdens
 buller, oro, bråk.

VERLDSBYGGNADEN, m. sing. def. Sam-
 manfattningen af alla verldskroppar, betraktade
 i deras ordning och förbindelse såsom ett helt.

VERLDSDEL, m. 2. Hufvuddel af jorden.
De sex v-arne.

VERLDSEQVATOR, världsekvatör, m. 5.
 Den cirkelformiga omkretsen af ett plan, som
 föreställas skära hela verldsrymden midt i tu, gå-
 ende genom solens medelpunkt och vinkelrätt emot
 jordens axel.

VERLDSERFARENHET, f. 5. Erfarenhet, vun-
 nen genom umgänge med världen.

VERLDSERÖFRANDE, a. 1. Som eröfrat en
 större del af världen. *Det v. Rom.*

VERLDSERÖFRARE, m. 5. Den, som er-
 öfrat en större del af jordens länder.

VERLDSFÖRAKT, n. sing. Den sinnesstäm-
 ning, då man ringa aktar världen med dess nöjen
 och njutningar.

VERLDSFÖRAKTANDE, a. 1. Som ringa
 aktar världen.

VERLDSFÖRAKTARE, m. 5. — *ERSKA*, f. 1.
 En, som ringa aktar världen.

VERLDSGLOB, världsglob, m. 5. Glob, som
 föreställer hela verldsbbyggnaden, betraktad såsom
 ett klot.

VERLDSHAF, n. 5. 1) *V-et*, hafvet, som
 omsluter jordens fasta land. — 2) Större del deraf,
 t. ex. Söderhafvet.

VERLDSHANDEL, m. sing. Handeln i sin
 största utsträckning, eller då den förbinder de
 aflägsnaste trakter och verldsdelar, samt i alla
 riktningar genomkorsar hela jordytan.

VERLDSHISTORIA, världshistoria, f. 5. pl.
 — *orier.* Sammanhängande framställning af de
 viktigaste händelser, som inträffat bland menskio-
 släktet.

VERLDSHISTORISK, a. 2. Som tillhör verlds-
 historien. *En händelse af v. vigt.*

VERLDSHÄNDELSE, f. 5. Händelse af den
 vigt, att den förtjenar ett rum i verldshisto-
 rien.

VERLDSKARTA, f. 1. Karta öfver hela
 jorden.

VERLDSKLOK, a. 2. Som har verldserfa-
 renhet.

VERLDSKLOKHET, f. 5. Det slags klokhet,
 som har sin grund i verldserfarenhet.

VERLDSKRINGSEGLARE, m. 5. Den, som
 seglat rundt omkring jorden.

VERLDSKRINGSEGLING, f. 2. Segling rundt
 omkring jorden.

VERLDSKROPP, m. 2. Se *Himmelskropp.*

VERLDSKUNNIG, a. 2. Se *Verldsbekant.*

VERLDSKUNSKAP, f. sing. Se *Verlds-
 kännedom.*

VERLDSKÄNNARE, m. 5. En, som äger
 verldskännedom.

VERLDSKÄNNEDOM, m. sing. Kännedom af
 människorna och deras olika karakterer, samt af
 sättet att rätt umgå med dem.

VERLDSLIG, världslig, a. 2. 1) Som angår
 det jordiska, det timliga; som sysselsätter sig med
 det som tjänar till kroppsliga, sinliga och timliga
 ändamål (i motsats till: Andlig). *V-a angelägen-
 heter. V. regering, makt, i motsats till kyrkans
 makt. V. lag, som angår verldsliga angelägen-
 heter. V. domare, domstol, som dömer efter
 verldslig lag. V. vis, v. vishet, vis, vishet i
 hvad rörer verldsliga ting. V-t stånd, ej ande-
 ligt, ej presterligt. V-a ting, som ej angå det
 andliga. I v. mätto, i timligt hänseende. (Sub-
 stantivt) Delta v-a, jordlifvet med allt hvad der-
 till hörer. — 2) Sinlig (i motsats till Andlig).
V-a nöjen. Föra ett v-t lif. V-t lefverne. —
 Brukas äfv. substantivt, t. ex.: *Älska det v-a.
 Han har slagit allt v-t ur hägen.* — 3) (om
 person) Som älskar världen och dess lustar. *Hon
 är mycket v. V-t sinnelag, hjerta.**

VERLDSLIGHET, f. 5. Egenskapen att vara
 verldslig; verldsligt sinne.

VERLDSLIGT, adv. På ett verldsligt sätt.
*Lefva v., föra ett sinligt lif. V. sinnad, som
 älskar världen och dess lustar.*

VERLDSMAN, världsmänn, m. 5. pl. — *män.*
 En, som väl känner de högre ständens seder och
 bruk, samt är van att handla derefter.

VERLDSMENNISKA, f. 1. Verldsligt sinnad
 människa.

VERLDSMUSIK, världsmusik, f. sing. Sfe-
 rernas harmoni, eller den diktade musiken af huf-
 vudplaneterna.

VERLDSORDNING, f. 2. Den hela världen
 sammanhållande gudomliga, ordnande kraft.

VERLDSPOL, världspöl, m. 5. *V-er* kallas